

LATVIJAS REPUBLIKAS

SAEIMAS

ZIŅOTĀJS

NR. 13

2016. GADA 14. JŪLIJĀ

Saturs

Likumi

233.* 366L/12**	Grozījumi Ieroču un speciālo līdzekļu aprites likumā	3
234. 367L/12	Par Latvijas Republikas valdības un Turkmenistānas valdības nolīgumu par starptautisko automobiļu satiksmi	6
235. 368L/12	Grozījumi Kredītiestāžu likumā.	13

Paziņojumi

236.	Par Saeimas piekrišanu likumā “Par valsts budžetu 2016. gadam” noteiktās apropriācijas pārdalei.	15
237.	Par deputāta Ineša Boķa apstiprināšanu Centrālās zemes komisijas sastāvā	15
238.	Par uzticības izteikšanu veselības ministrei Andai Čakšai	15
239.	Par uzdevumiem, kas veicami, lai nodrošinātu Latvijas dabas resursu un publisko aktīvu ilgtspējīgu, efektīvu un racionālu apsaimniekošanu	16
240.	Par deputāta Valda Kalnozola atsaukšanu no Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas un viņa ievēlšanu Saeimas Ārlietu komisijā.	16
241.	Par Askolda Kļaviņa deputāta pilnvaru apstiprināšanu uz laiku	17
242.	Par deputāta Askolda Kļaviņa ievēlšanu Saeimas Eiropas lietu komisijā un Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisijā	17
243.	Par Janīnas Kursītes atsaukšanu no Centrālās zemes komisijas sastāva	17
244.	Par Latvijas Nacionālo bruņoto spēku karavīru dalību Apvienoto Nāciju Organizācijas misijā Mali (MINUSMA).	17
245.	Par 10 496 Latvijas pilsoņu kolektīvā iesnieguma “Par nekustamā īpašuma nodokļa atcelšanu vienīgajam īpašumam” turpmāko virzību	18
246.	Par Arvila Sautiņa apstiprināšanu par Latvijas Bankas padomes locekli	18
247.	Par Aivara Skopiņa apstiprināšanu par Latvijas Bankas padomes locekli	18
248.	Par deputāta Edvarda Smiltēna atsaukšanu no Centrālās zemes komisijas sastāva	18
249.	Par deputātes Laimdotas Straujumas apstiprināšanu Centrālās zemes komisijas sastāvā.	19
250.	Par Valsts aizsardzības koncepcijas apstiprināšanu.	19

* Publikācijas numurs.

** 12. Saeimas pieņemtā likuma numurs.

233. 366L/12 Grozījumi Ieroču un speciālo līdzekļu aprites likumā

Izdarīt Ieroču un speciālo līdzekļu aprites likumā (Latvijas Vēstnesis, 2010, 183. nr.; 2011, 112. nr.; 2012, 18. nr.; 2013, 128. nr.; 2014, 38. nr.; 2015, 64. nr.) šādus grozījumus:

1. Papildināt 1. pantu ar 18.¹ punktu šādā redakcijā:

“18¹) **ierocha dezaktivēšana** — šaujamoča padarīšana par nederīgu šāviena izdarīšanai tā, ka visas šaujamoča būtiskās sastāvdaļas ir kļuvušas neatgriezeniski nelietojamas un nav noņemamas, aizvietošanas vai maināmas tā, ka tas ļautu šaujamieroci jebkādā veidā padarīt derīgu šaušanai, vai lielas enerģijas pneimatiskā ierocha padarīšana par nederīgu šāviena izdarīšanai;”

2. Izslēgt 3. panta pirmās daļas 2. punktā vārdus “un ieročus, kas dezaktivēti — padarīti nederīgi šāviena izdarīšanai tādējādi, ka visas šaujamoča būtiskās sastāvdaļas ir kļuvušas neatgriezeniski nelietojamas un nav noņemamas, aizvietošanas vai maināmas tā, ka tas ļautu šaujamieroci jebkādā veidā padarīt derīgu šaušanai, ja šīs pārmaiņas ir oficiāli apstiprinātas Valsts policijā”.

3. 9. pantā:

izslēgt otrajā daļā vārdus “un glabāt, nēsāt un pārvadāt dezaktivētus šaujamočus un lielas enerģijas pneimatiskos ieročus bez Valsts policijas izziņas, ka ierocis dezaktivēts”;

papildināt pantu ar 2.¹ daļu šādā redakcijā:

“(2¹) Fiziskajām un juridiskajām personām ir aizliegts iegādāties, glabāt, pārvadāt, nēsāt, ievest Latvijā vai izvest no tās un realizēt dezaktivētus lielas enerģijas pneimatiskos ieročus bez Valsts policijas apliecinājuma, ka lielas enerģijas pneimatiskais ierocis ir dezaktivēts, bet dezaktivētus šaujamočus — bez Komisijas 2015. gada 15. decembra Īstenošanas regulā (ES) 2015/2403, ar ko izstrādā kopīgas pamatnostādnes par dezaktivēšanas standartiem un metodēm, lai nodrošinātu, ka dezaktivētie šaujamoči tiek padarīti neatgriezeniski neizmantojami (turpmāk — Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2015/2403) noteiktā dezaktivēšanas apliecinājuma.”

4. Papildināt 16. pantu ar septīto daļu šādā redakcijā:

“(7) Latvijas pilsonim, pastāvīgās uzturēšanās atļauju Latvijā Republikā saņēmušam Eiropas Savienības dalībvalsts pilsonim un Eiropas Ekonomikas zonas valsts pilsonim, kurš sasniedzis 21 gada vecumu, kurš vismaz trīs gadus ir reģistrētas sporta organizācijas biedrs un kuram ir vismaz otrā sporta klase ar šaušanu saistītā sporta veidā, ja uz šo personu neattiecas šajā likumā minētie aizliegumi, ir tiesības ar Valsts policijas atļauju iegādāties, glabāt un pārvadāt B kategorijas īstobra šaujamočus, kuru kalibrs nav lielāks par 11,43 milimetriem, un to munīciju un izmantot šos ieročus treniņšaušanā un šaušanas sporta sacensībās.”

5. 22. pantā:

izteikt trešo daļu šādā redakcijā:

“(3) Pirms medību šaujamoča iegādāšanās persona saņem mednieka apliecību, bet persona, kura ir Eiropas Savienības dalībvalsts, Eiropas Ekonomikas zonas valsts vai Ziemeļatlantijas Līguma organizācijas dalībvalsts pilsonis un saņēmusi pastāvīgās uzturēšanās atļauju Latvijā Republikā, saņem Valsts meža dienesta izsniegtu atļauju medīt Latvijā teritorijā. Pirms vītņstobra medību šaujamoča iegādāšanās persona nokārto arī praktisko eksāmenu šaušanā ar garstobra—vītņstobra medību šaujamočiem (izņemot personas, kurām šāds šaujamočis ir bijis reģistrēts pēdējo piecu gadu laikā).”;

izteikt devīto daļu šādā redakcijā:

“(9) Personām, kurām garstobra šaujamieroči vai lielas enerģijas pneimatiskie ieroči reģistrēti medībām vai sportam, ir tiesības medību vai šaušanas sporta sacensību laikā glabāt ieroci un munīciju īpaši tam paredzētā telpā slēgtā seifā vai metāla skapī (metāla kastē), nodrošinot tādas glabāšanas apstākļus, kas nepieļauj nejaušu ieroča vai munīcijas nokļūšanu nepiederošu personu rokās.”;

papildināt pantu ar 9.¹ daļu šādā redakcijā:

“(9¹) Personām, kurām garstobra šaujamieroči vai lielas enerģijas pneimatiskie ieroči reģistrēti medībām, ir tiesības medību laikā glabāt ieroci un munīciju transportlīdzeklī. Personām, kurām garstobra šaujamieroči vai lielas enerģijas pneimatiskie ieroči reģistrēti medībām vai sportam, ir tiesības īslaicīgas apstāšanās laikā (līdz divām stundām), kamēr pārvadā ieročus un munīciju no vai uz medībām, šaušanas sporta sacensībām vai treniņšaušanas nodarbībām, glabāt ieroci un munīciju transportlīdzeklī. Ieročus un munīciju transportlīdzeklī novieto pēc iespējas drošākā vietā, lai futrālis vai cits iesaiņojums, kurā ierocis un munīcija ievietota, nebūtu redzams no transportlīdzekļa ārpusē, aizslēdz transportlīdzekļa durvis un bagāžas nodalījumu un ieslēdz trauksmes signalizācijas ierīci, nodrošinot, lai ierocis un munīcija nejauši nenokļūst nepiederošu personu rokās.”;

izteikt divpadsmito daļu šādā redakcijā:

“(12) Fiziskajai personai aizliegts ar ieročiem, munīciju, speciālajiem līdzekļiem un dezaktivētiem ieročiem apmeklēt sabiedrībai pieejamus svētku, piemiņas, izklaides, sporta vai atpūtas pasākumus publiskā vietā, izņemot gadījumu, kad to atļāvis pasākuma organizators. Dezaktivētu ieroci aizliegts nēsāt atklātā veidā un demonstrēt publiskā vietā.”

6. Papildināt 23. pantu ar 5.¹ daļu šādā redakcijā:

“(5¹) Juridiskajām personām, kuras saņēmušas atļauju savvaļas sugu dzīvnieku turēšanai savā īpašumā vai valdījumā esošajās iežogotajās platībās, ir tiesības tām reģistrētos medību šaujamieročus un munīciju, nodrošinot ieroča un munīcijas aprītes noteikumu ievērošanu, izsniegt fiziskajai personai, kurai ir kompetentas institūcijas izsniegta attiecīgas kategorijas medību šaujamieroča glabāšanas atļauja, lai šo medību šaujamieroci izmantotu medībās iežogotās platībās un ārpus tām. Šādās medībās piedalās medību šaujamieroci izsniegušās juridiskās personas darbinieks, kurš saņēmis atļauju darbam ar ieročiem un uzrauga ieroča un munīcijas aprītes noteikumu ievērošanu.”

7. 25. pantā:

aizstāt otrajā daļā vārdus “Rekrutēšanas un jaunsardzes centra” ar vārdiem “Jaunsardzes un informācijas centra”;

papildināt pantu ar trešo daļu šādā redakcijā:

“(3) Nosacījumus un kārtību, kādā juridiskā persona, kura saņēmusi atļauju savvaļas sugu dzīvnieku turēšanai savā īpašumā vai valdījumā esošajās iežogotajās platībās, izsniedz tai reģistrētu medību šaujamieroci un munīciju fiziskajai personai, nosaka Ministru kabinets.”

8. Izslēgt 28. panta ceturtajā daļā vārdus “bet veidot dezaktivētu šaujamieroču un lielas enerģijas pneimatisko ieroču kolekciju drikst ar Valsts policijas atzinumu, ka ieroči ir dezaktivēti”.

9. 35. pantā:

papildināt pantu ar 6.¹ daļu šādā redakcijā:

“(6¹) Lēmumu par šaušanas instruktora sertifikāta izsniegšanu vai par atteikumu izsniegt šādu sertifikātu pieņem triju mēnešu laikā pēc tam, kad saņemts iesniegums par šaušanas instruktora sertificēšanu.”;

izteikt devīto daļu šādā redakcijā:

“(9) Ziņas par izsniegtajiem šaušanas instruktoru sertifikātiem biedrība “Latvijas Sporta federāciju padome” reģistrē Licenču un sertifikātu reģistrā. Licenču un sertifikātu reģistrā reģistrējamo ziņu apjomu, to iekļaušanas, izmantošanas un dzēšanas kārtību, kā arī institūcijas, kurām piešķirama piekļuve šajā reģistrā iekļautajām ziņām, nosaka Ministru kabinets.”

10. Papildināt 39. pantu ar devīto daļu šādā redakcijā:

“(9) Eiropas Savienības dalībvalstu pilsoņiem un Eiropas Ekonomikas zonas valstu pilsoņiem, kuriem ir savas valsts kompetentas iestādes izsniegta šaujamo ieroci glabāšanas atļauja un Eiropas šaujamo ieroci apliecība, kā arī citu ārvalstu pilsoņiem, kuriem ir savas valsts kompetentas iestādes izsniegta šaujamo ieroci glabāšanas atļauja, ir tiesības medībās izmantot juridiskajai personai, kura saņēmusi atļauju savvaļas sugu dzīvnieku turēšanai savā īpašumā vai valdījumā esošajās iežogotajās platībās, reģistrētos medību šaujamo ieroci un municiju.”

11. Aizstāt 50. panta pirmajā daļā vārdus “Nacionālo bruņoto spēku” ar vārdiem “Jaunsardzes un informācijas centra, Nacionālo bruņoto spēku”.

12. Papildināt likumu ar 53.¹ pantu šādā redakcijā:

“53.¹ pants. Ieroču dezaktivēšana

(1) Valsts policija ir iestāde, kura verificē, vai šaujamo ieroci dezaktivēšana veikta saskaņā ar Komisijas Īstenošanas regulā (ES) 2015/2403 noteiktajām tehniskajām specifikācijām.

(2) Par šaujamo ieroci un lielas enerģijas pneimatiskā ieroci dezaktivēšanas apliecinājuma izsniegšanu maksājama valsts nodeva.

(3) Šaujamo ieroci un lielas enerģijas pneimatisko ieroci dezaktivēšanas apliecinājuma izsniegšanas kārtību, kā arī kārtību un apmēru, kādā maksājama valsts nodeva par šaujamo ieroci un lielas enerģijas pneimatiskā ieroci dezaktivēšanas apliecinājuma izsniegšanu, nosaka Ministru kabinets.”

13. Papildināt pārejas noteikumus ar 8., 9. un 10. punktu šādā redakcijā:

“8. Šā likuma 23. panta 5.¹ daļa un 39. panta devītā daļa stājas spēkā 2017. gada 1. janvārī.

9. Valsts policijas izsniegtās izziņas un atzinumi, ka ieroči ir dezaktivēti, ir derīgi dezaktivētu ieroci glabāšanai un nēsāšanai, dezaktivēta šaujamo ieroci pārvadāšanai Latvijas teritorijā, kā arī dezaktivēta lielas enerģijas pneimatiskā ieroci pārvadāšanai. Dezaktivētus šaujamo ieroci, attiecībā uz kuriem ir Valsts policijas izsniegtas izziņas un atzinumi, ka ieroči ir dezaktivēti, var izvest no Latvijas, ievest Latvijā, iegādāties vai realizēt, ja ir saņemts Komisijas Īstenošanas regulā (ES) 2015/2403 noteiktais dezaktivēšanas apliecinājums.

10. Ministru kabinets līdz 2016. gada 1. decembrim izdod šā likuma 53.¹ panta trešajā daļā minētos noteikumus.”

Likums Saeimā pieņemts 2016. gada 2. jūnijā.

Valsts prezidents R. Vējonis

Rīgā 2016. gada 17. jūnijā

Saeima ir pieņēmusi un Valsts
prezidents izsludina šādu likumu:

234. 367L/12 Par Latvijas Republikas valdības un Turkmenistānas valdības nolīgumu par starptautisko automobiļu satiksmi

1. pants. 2015. gada 12. decembrī Ašgabatā parakstītais Latvijas Republikas valdības un Turkmenistānas valdības nolīgums par starptautisko automobiļu satiksmi (turpmāk — Nolīgums) ar šo likumu tiek pieņemts un apstiprināts.

2. pants. Nolīgumā paredzēto saistību izpildi koordinē Satiksmes ministrija. Nolīguma 17. pantā paredzēto saistību izpildi koordinē Iekšlietu ministrija.

3. pants. Nolīgums stājas spēkā tā 20. pantā noteiktajā laikā un kārtībā, un Ārlietu ministrija par to paziņo oficiālajā izdevumā “Latvijas Vēstnesis”.

4. pants. Likums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā izsludināšanas. Līdz ar likumu izsludināms Nolīgums latviešu un krievu valodā.

Likums Saeimā pieņemts 2016. gada 2. jūnijā.

Valsts prezidents R. Vējonis

Rīgā 2016. gada 17. jūnijā

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 17.06.2016., Nr. 117.

**Latvijas Republikas valdības
un
Turkmenistānas valdības
NOLĪGUMS
par starptautisko automobiļu satiksmi**

Latvijas Republikas valdība un Turkmenistānas valdība (turpmāk sauktas par Līgumslēdzējām Pusēm),

tiecoties veicināt abpusēji izdevīgu tirdzniecisko un ekonomisko sakaru attīstību,

lai atvieglotu starptautisko kravu un pasažieru autopārvadājumu nodrošināšanu starp abām valstīm un tranzītā cauri to teritorijām uz vienlīdzīgu noteikumu un abpusēja izdevīguma pamata, vienojās par turpmāko.

1. pants

Darbības sfēra

Šis Nolīgums neskar Līgumslēdzēju Pušu valstu tiesības un pienākumus, kas izriet no citiem starptautiskajiem līgumiem, kuru dalībnieces ir Līgumslēdzējas Puses.

2. pants

Definīcijas

Šajā Nolīgumā lietotajiem terminiem ir šāda nozīme:

1. “pārvadātājs” nozīmē jebkuru fizisku vai juridisku personu, kas reģistrēta Latvijas Republikā vai Turkmenistānā un saskaņā ar autotransporta līdzekļa reģistrācijas valsts nacionālajiem normatīvajiem aktiem ir tiesīga veikt starptautiskos pasažieru vai kravu pārvadājumus ar autotransportu komerciālos nolūkos vai pašpārvadājumus;

2. “autotransporta līdzeklis” nozīmē:

- a) pasažieru pārvadājumos – jebkuru motorizētu autotransporta līdzekli, kas izgatavots un tiek lietots pasažieru pārvadāšanai pa autoceļiem, kam ir vairāk kā deviņas sēdvietas, neskaitot autovadītāja vietu, un kas ir reģistrēts vienas vai otras Līgumslēdzējas Puses valsts teritorijā;
- b) kravu pārvadājumos – jebkuru vienas vai otras Līgumslēdzējas Puses valsts teritorijā reģistrētu motorizētu transportlīdzekli, kas piemērots kravu pārvadāšanai, kā arī jebkuru ar motorizētu autotransporta līdzekli savienotu piekabi vai puspiekabi (neatkarīgi no to reģistrācijas valsts);

3. “atļauja” nozīmē noteiktas formas dokumentu, ko pārvadātājam izsniegusi otras Līgumslēdzējas Puses kompetentā institūcija saskaņā ar savas valsts nacionālajiem normatīvajiem aktiem, un atkarībā no tās veida dod tiesības veikt vienu pasažieru vai kravas pārvadājumu turp un atpakaļ divpusējā satiksmē, tranzītā cauri otras Līgumslēdzējas Puses valsts teritorijai vai no tās teritorijas uz/no trešajām valstīm atļaujas derīguma termiņa ietvaros, vai arī regulārus pasažieru pārvadājumus noteikta termiņa ietvaros;

4. “speciālā atļauja” nozīmē dokumentu, kas dod pārvadātājam tiesības veikt liulgabarīta un smagsvara kravu pārvadājumus, kā arī bīstamu kravu pārvadājumus saskaņā ar tās Līgumslēdzējas Puses valsts normatīvajiem aktiem, kuras teritorijā tiek veikts pārvadājums;

5. “kabotāža” nozīmē kravas un pasažieru pārvadājumus ar autotransporta līdzekļiem, kas reģistrēti vienas Līgumslēdzējas Puses valsts teritorijā, starp diviem punktiem, kas atrodas otras Līgumslēdzējas Puses valsts teritorijā.

PASAŽIERU PĀRVADĀJUMI

3. pants

Neregulārie pārvadājumi

1. Neregulāri pasažieru pārvadājumi starp abām valstīm vai tranzītā cauri otras Līgumslēdzējas Puses valsts teritorijai tiek veikti tikai uz atļauju pamata, kuras iepriekš izsniedz otras Līgumslēdzējas Puses kompetentā institūcija, izņemot šī Nolikuma 4. pantā minētos gadījumus.

2. Iesniegumus par šī panta 1. daļā minēto atļauju izsniegšanu, kuros jābūt norādītam uzņēmuma (komersanta), kas organizē pārvadājumus, nosaukumam, adresei, maršrutam, kustības sarakstam, pārvadājuma veikšanas periodam, kā arī vietu skaitam autotransporta līdzekli un tā reģistrācijas numuram, vienas Līgumslēdzējas Puses kompetentā institūcija nosūta rakstiskā veidā otras Līgumslēdzējas Puses kompetentajai institūcijai.

4. pants

Kārtība, kādā veicami pārvadājumi bez atļaujām

1. Atļaujas nav nepieciešamas neregulāru pasažieru pārvadājumu ar autobusiem veikšanai (tai skaitā tranzītā) gadījumos, kad:

- a) ar vienu un to pašu autobusu visa brauciena laikā tiek vesta viena un tā pati pasažieru grupa, kuras brauciens sākas un beidzas tās Līgumslēdzējas Puses valsts teritorijā, kurā reģistrēts autobuss, vai arī brauciens beidzas otras Līgumslēdzējas Puses valsts teritorijā ar nosacījumu, ka autobuss atgriežas reģistrācijas valstī bez pasažieriem;
- b) autobuss no tās Līgumslēdzējas Puses valsts teritorijas, kurā tas reģistrēts, bez pasažieriem brauc uz otras valsts teritoriju, no kuras pārvadā pasažieru grupu, ko iepriekš turp nogādājis tas pats pārvadātājs, uz autobusa reģistrācijas valsti;
- c) tiek veikta bojāta autobusa nomaiņa ar citu autobusu.

2. Veicot šī panta pirmajā daļā minētos pārvadājumus, autobusa vadītājam jābūt līdzī brauciena formulāram, kas satur pasažieru sarakstu, kuru pirms brauciena uzsākšanas sastādījis un apstiprinājis brauciena organizētājs.

KRAVU PĀRVADĀJUMI

5. pants

Atļaujas

1. Kravu pārvadājumi starp abām valstīm vai tranzītā cauri to teritorijām, kā arī uz/no trešajām valstīm (ieskaitot braucienus bez kravas), izņemot pārvadājumus, kas minēti šī Nolikuma 6. pantā, tiek veikti ar kravas autotransporta līdzekļiem uz atļauju pamata, kuras izsniedz Līgumslēdzēju Pušu valstu kompetentās institūcijas.

2. Katram kravu pārvadājumam jāizsniedz atsevišķu atļauju, kas dod tiesības veikt vienu pārvadājumu turp un atpakaļ, ja pašā atļaujā nav norādīts citādi.

3. Šajā Nolikumā minētos kravu pārvadājumus jāveic saskaņā ar pavadzīmēm, kuru formai jāatbilst starptautiskam paraugam.

4. Līgumslēdzēju Pušu kompetentās institūcijas katru gadu viena otrai nodod savstarpēji saskaņotu kravu pārvadājumu atļauju veidlapu skaitu. Uz šīm veidlapām jābūt atļauju izdevušās kompetentās institūcijas zīmogam un parakstam.

6. pants

Pārvadājumi, kas veicami bez atļaujām

1. Uzrādot dokumentus, kas apliecina pārvadājuma veidu, bez atļaujām var tikt veikti šādi kravu pārvadājumi:

- a) kustamas mantas pārvadājumi, pārceļoties uz pastāvīgu dzīvesvietu;
- b) mirušo un to pišļu pārvadājumi,
- c) izstādēm un gadatirgiem paredzētu priekšmetu, iekārtu un materiālu pārvadājumi;
- d) tehnisko līdzekļu, aparatūras, instrumentu, dzīvnieku, kā arī dažāda inventāra un aprīkojuma, kas paredzēts teātra, kino, sporta, muzikāliem un cirka pasākumiem, kā arī kinofilmu uzņemšanai, skaņas un televīzijas ierakstiem, pārvadājumi;
- e) medicīnas iekārtu un priekšmetu, kas nepieciešami steidzamas palīdzības sniegšanai ārkārtējās situācijās, īpaši dabas katastrofu un humānās palīdzības gadījumos, pārvadājumi;
- f) pasta sūtījumu pārvadājumi;
- g) pārvadājumi ar autotransporta līdzekļiem, kuru pilna masa, piekabes vai puspiekabes ieskaitot, nepārsniedz 3,5 tonnas;
- h) bojātu vai avarējušu transporta līdzekļu nomaiņai paredzētu autotransporta līdzekļu braucieni bez kravas, kā arī tehniskās palīdzības autotransporta līdzekļu braucieni to vilkšanai vai remontam.

VISPĀRĒJI NOTEIKUMI

7. pants

Īpaši noteikumi

1. Pārvadājumus, kas minēti šajā Nolikumā, var veikt tikai pārvadātāji, kas saskaņā ar savas valsts nacionālajiem normatīvajiem aktiem ir tiesīgi veikt starptautiskus pārvadājumus.

2. Autotransporta līdzekļiem, kas veic starptautiskus pārvadājumus, ir jābūt savas valsts reģistrācijas un atšķirības zīmēm. Piekabēm un puspiekabēm var būt citu valstu reģistrācijas un atšķirības zīmes.

8. pants

Apdrošināšana

Pārvadājumi uz šī Nolikuma pamata var tikt veikti, ja autotransporta līdzekļa īpašnieks ir veicis tā obligāto civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu.

9. pants

Kabotāža

Pārvadātāji nav tiesīgi veikt kabotāžas pārvadājumus, ja šim nolūkam nav saņemta otras Līgumslēdzējas Puses kompetentās institūcijas atļauja saskaņā ar tās nacionālajiem normatīvajiem aktiem.

10. pants

Pārvadājumi, kam nepieciešamas speciālas atļaujas

1. Ja autotransporta līdzekļa svars, gabarīti vai ass slodze bez kravas vai ar kravu pārsniedz otras Līgumslēdzējas Puses valsts teritorijā spēkā esošās normas, pārvadātājam pārvadājuma veikšanai jāsaņem šis valsts kompetentās institūcijas speciāla atļauja.

2. Bīstamu kravu pārvadājumi tiek veikti saskaņā ar tās Līgumslēdzējas Puses valsts nacionālajiem normatīvajiem aktiem, kuras teritorijā tiek veikts pārvadājums, un normatīvajos aktos noteiktos gadījumos, uz speciālas atļaujas pamata, ko izdevusi attiecīgās valsts kompetentā institūcija.

3. Ja speciālā atļauja paredz autotransporta līdzekļa kustību pa noteiktu maršrutu, pārvadājums var tikt veikts tikai pa šo maršrutu.

4. Speciālās atļaujas esamība neizslēdz nepieciešamību pārvadājuma veikšanai saņemt šī Nolikuma 5. panta pirmajā daļā minēto atļauju.

11. pants

Dokumentu kontrole

1. Attiecībā uz robežkontroli, muitas un sanitāro kontroli tiek piemēroti starptautisko līgumu, kuru dalībnieces ir Līgumslēdzējas Puses, noteikumi, bet, lemjot par jautājumiem, kas nav ietverti šajos līgumos, tiek piemēroti attiecīgās valsts nacionālie normatīvie akti.

2. Pārvadājot smagi slimus pacientus, dzīvniekus, ātrbojīgas kravas, kā arī veicot regulārus pasažieru pārvadājumus ar autobusiem, robežkontrole, muitas un sanitārā kontrole tiek veikta ārpus rindas.

3. Autotransporta līdzekļu vadītājiem, kas veic šajā Nolikumā minētos starptautiskos pārvadājumus, ir jābūt nacionālai vai starptautiskai autotransporta līdzekļa vadītāja apliecībai un nacionālajiem autotransporta līdzekļa reģistrācijas dokumentiem, kuriem jāatbilst vispārpieņemtiem starptautiskiem paraugiem.

4. Atļaujām un citiem dokumentiem, kas nepieciešami pārvadājumiem saskaņā ar šī Nolikuma noteikumiem, jāatrodas attiecīgajā autotransporta līdzeklī, un tos jāuzrāda pēc kompetentu kontrolējošo institūciju pārstāvju pieprasījuma.

12. pants

Muitas procedūras

1. Veicot pārvadājumus uz šī Nolikuma pamata, abpusēji no muitas nodevām, nodokļiem un atļaujām ievešanai otras Līgumslēdzējas Puses valsts teritorijā tiek atbrīvoti:

- a) degviela, kas atrodas transporta līdzekļu standarta tvertnēs un saldēšanas iekārtu degvielas tvertnēs, kuras atbilstoši katra autotransporta līdzekļa modelim izgatavotājs ir tehnoloģiski un konstruktīvi savienojis ar dzinēja un saldēšanas iekārtas degvielas padeves sistēmu;
- b) smērvielas konkrētajam pārvadājumam nepieciešamajos daudzumos;
- c) rezerves daļas un instrumenti, kas paredzēti bojāta autotransporta līdzekļa, kas veic starptautiskus pārvadājumus, remontam.

2. Neizmantotās rezerves daļas jānogādā atpakaļ savas valsts teritorijā, bet nomainītās rezerves daļas jāizved no valsts vai jāiznīcina attiecīgās Līgumslēdzējas Puses muitas pārstāvju klātbūtnē.

13. pants

Nodevas un maksājumi

1. Līgumslēdzēju Pušu pārvadātājiem, veicot pasažieru un kravu pārvadājumus otras Līgumslēdzējas Puses valsts teritorijā uz šī Nolikuma pamata, ir pienākums maksāt nodokļus, nodevas un citus līdzīgus maksājumus saskaņā ar Līgumslēdzēju Pušu valstu nacionālajiem normatīvajiem aktiem, tai skaitā, nodevas un maksājumus par ceļu infrastruktūras lietošanu, maksas autoceļiem, tiltiem un tuneļiem.

2. Šī panta pirmajā daļā minētais pienākums otras Līgumslēdzējas Puses valsts teritorijā neattiecas uz nodokļiem, nodevām un citiem līdzīgiem maksājumiem kas saistīti ar autotransporta līdzekļu valdījumu vai lietošanu, kā arī pārvadājumu veikšanu.

14. pants

Kompetentās institūcijas

Kompetentās institūcijas, kas nodrošina šī Nolīguma noteikumu izpildi:

- Latvijas Republikā – Satiksmes ministrija,
- Turkmenistānā – Automobiļu transporta ministrija.

Līgumslēdzējas Puses apņemas informēt viena otru par iespējamām izmaiņām attiecīgo kompetento institūciju nosaukumos.

15. pants

Kopējā komisija

Lai nodrošinātu šī Nolīguma noteikumu izpildi un radušos strīdus jautājumu risināšanu, abu Līgumslēdzēju Pušu kompetentās institūcijas no saviem pārstāvjiem izveido Kopējo komisiju, kuras sanāksmes tiek rīkotas ne retāk kā vienu reizi gadā pārmaiņus abu valstu teritorijās.

16. pants

Nacionālo normatīvo aktu piemērošana

1. Visos gadījumos, ko neietver šī Nolīguma noteikumi vai starptautiski līgumi, kas ir saistoši abām Līgumslēdzējām Pusēm, tiek piemēroti attiecīgās valsts nacionālie normatīvie akti.

2. Līgumslēdzēju Pušu kompetentās institūcijas savstarpēji apmainās ar informāciju par izmaiņām nacionālajos normatīvajos aktos, kuri ietekmē šī Nolīguma izpildi.

3. Pārvadātājiem un autotransporta līdzekļu apkalpēm jāievēro tās valsts ceļu satiksmes noteikumi un tiesību normas, kuras teritorijā tiek veikti pārvadājumi.

17. pants

Sankcijas

1. Ja vienas Līgumslēdzējas Puses valsts pārvadātājs vai autotransporta līdzekļa apkalpe nav ievērojusi otras Līgumslēdzējas Puses valsts teritorijā spēkā esošos nacionālos normatīvos aktus vai šī Nolīguma noteikumus, tās valsts kompetentā institūcija, kuras teritorijā izdarīts pārkāpums, var piemērot šādas sankcijas:

- a) izteikt brīdinājumu pārvadātājam, kas izdarījis pārkāpumu;
- b) anulēt, daļēji vai pilnībā aizliegt pārvadātājam veikt pārvadājumus tās Līgumslēdzējas Puses valsts teritorijā, kurā pārkāpums izdarīts.

2. Tās Līgumslēdzējas Puses valsts kompetentajai institūcijai, kas piemērojusi šādas sankcijas, par to jāziņo otras Līgumslēdzējas Puses valsts kompetentajai institūcijai.

3. Šī panta noteikumu piemērošana neizslēdz sankcijas, ko saskaņā ar nacionālajiem normatīvajiem aktiem var piemērot tās valsts tiesas vai administratīvās institūcijas, kurā pārkāpums izdarīts.

18. pants

Strīdi

Strīdi starp Līgumslēdzējām Pusēm attiecībā uz šī Nolīguma noteikumu interpretāciju vai piemērošanu tiek izšķirti sarunu ceļā.

19. pants

Nolīguma grozījumi

Pēc abpusējas vienošanās Līgumslēdzējas Puses var izdarīt grozījumus vai papildinājumus šajā Nolīgumā, ko noformē ar atsevišķu Protokolu, kurš ir neatņemama šī Nolīguma sastāvdaļa un stājas spēkā šī Nolīguma 20. pantā paredzētajā kārtībā.

20. pants

Nolīguma stāšanās spēkā un darbības ilgums

1. Šis Nolīgums stājas spēkā 30 dienas pēc tam, kad pa diplomātiskajiem kanāliem ir saņemts pēdējais rakstiskais Līgumslēdzēju Pušu paziņojums par iekšējo procedūru izpildi, kas nepieciešamas, lai Nolīgums stātos spēkā.

2. Šis Nolīgums tiek noslēgts uz nenoteiktu laiku. Katra no Līgumslēdzējām Pusēm var, rakstiski paziņojot otrai Līgumslēdzējai Pusei, izbeigt šī Nolīguma darbību. Nolīguma darbība tiek izbeigta sešus (6) mēnešus pēc tam, kad saņemts šāds paziņojums.

Parakstīts Ašhabadā 2015. gada 12. decembrī divos oriģināleksemplāros, katrs latviešu, turkmēņu un krievu valodā, turklāt visiem tekstiem ir vienāds spēks.

Atšķirīgas šī Nolīguma noteikumu interpretācijas gadījumā noteicošais ir Nolīguma teksts krievu valodā.

Latvijas Republikas
valdības vārdā

Ārlietu ministrs
Edgars Rinkēvičs

Turkmenistānas
valdības vārdā

Automobiļu transporta ministrs
Esen Aidogdiev

235. 368L/12 Grozījumi Kredītiestāžu likumā

Izdarīt Kredītiestāžu likumā (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1995, 23. nr.; 1996, 9., 14., 23. nr.; 1997, 23. nr.; 1998, 13. nr.; 2000, 13. nr.; 2002, 10., 23. nr.; 2003, 14. nr.; 2004, 2., 12., 23. nr.; 2005, 13., 14. nr.; 2006, 15. nr.; 2007, 7., 12. nr.; 2008, 14., 23. nr.; 2009, 6., 7., 17., 22. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2010, 23., 51./52., 160. nr.; 2011, 4. nr.; 2012, 50., 56., 92. nr.; 2013, 61., 106., 193. nr.; 2014, 92. nr.; 2015, 29., 97., 124., 140., 248., 251. nr.) šādus grozījumus:

1. Papildināt 15. panta 3. punktu pēc vārdiem “iekšējā audita dienesta vadītāja” ar vārdiem “risku direktora, par darbības atbilstības kontroli atbildīgās personas, par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas prasību izpildi atbildīgās personas”.

2. 24. pantā:

papildināt pirmās daļas ievaddaļu pēc vārdiem “atbildīgo personu” ar vārdiem “par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas prasību izpildi atbildīgo personu”;
izteikt pirmās daļas 2. punktu šādā redakcijā:

“2) kura ir kompetenta finanšu vadības jautājumos. Par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas prasību izpildi atbildīgo personu var būt arī persona, kura ir kompetenta uzņēmuma vadības jautājumos;”;

papildināt pirmās daļas 3. punktu pēc vārda “gadu” ar vārdu “attiecīga”;

papildināt otro daļu pēc vārdiem “atbildīgajai personai” ar vārdiem “par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas prasību izpildi atbildīgajai personai”.

3. Papildināt 25. panta pirmās daļas ievaddaļu pēc vārdiem “atbildīgo personu” ar vārdiem “par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas prasību izpildi atbildīgo personu”.

4. 57. pantā:

papildināt 1.¹ daļu pēc vārdiem “atbildīgās personas” ar vārdiem “par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas prasību izpildi atbildīgās personas”;

papildināt 1.³ daļu pēc vārdiem “atbildīgajai personai” ar vārdiem “par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas prasību izpildi atbildīgajai personai”.

5. 198. panta desmitajā daļā:

izslēgt ievaddaļā vārdus “veic darbības, kuru rezultātā ir pārkāptas normatīvo aktu prasības attiecībā uz noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanu”;

izteikt 2. punktu šādā redakcijā:

“2) uzlikt amatpersonai, darbiniekam vai personai, kura pārkāpuma izdarīšanas laikā ir atbildīga par noteiktas darbības veikšanu kredītiestādes uzdevumā vai interesēs, soda naudu līdz pieciem miljoniem *euro*;”

6. Papildināt likumu ar 198.¹ pantu šādā redakcijā:

“198.¹ pants. (1) Par darbībām, kuru rezultātā ir pārkāptas normatīvo aktu prasības noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas jomā attiecībā uz klienta identifikāciju un izpēti, ziņošanu par aizdomīgiem un neparastiem darījumiem, informācijas

sniegšanu Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas dienestam, atturēšanos no darījuma veikšanas, līdzekļu iesaldēšanu, iekšējās kontroles sistēmas izveidi, informācijas glabāšanu un dzēšanu vai normatīvo aktu prasības attiecībā uz starptautiskajām vai nacionālajām sankcijām, kas nosaka finanšu ierobežojumus, Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir tiesīga:

- 1) uzlikt kredītiestādei soda naudu līdz 10 procentiem no kopējā gada apgrozījuma saskaņā ar pēdējiem pieejamiem pārskatiem, kurus apstiprinājusi vadības struktūra. Ja 10 procenti no kopējā gada apgrozījuma, kas pieejami saskaņā ar šā punkta pirmajā teikumā noteikto, ir mazāk par pieciem miljoniem *euro*, Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir tiesīga uzlikt soda naudu līdz pieciem miljoniem *euro*. Ja kredītiestāde ir mātes sabiedrība vai mātes sabiedrības meitas sabiedrība, attiecīgais kopējais gada apgrozījums ir kopējais gada apgrozījums vai atbilstīga veida ienākumi saskaņā ar attiecīgajiem normatīvajiem aktiem un pēdējiem pieejamiem konsolidētajiem pārskatiem, kurus apstiprinājusi galvenā mātes sabiedrības vadības struktūra;
- 2) uzlikt amatpersonai, darbiniekam vai personai, kura pārkāpuma izdarīšanas laikā ir atbildīga par noteiktas darbības veikšanu kredītiestādes uzdevumā vai interesēs, soda naudu līdz pieciem miljoniem *euro*;
- 3) piemērot šā likuma 113. un 196. pantā minētās sankcijas un pasākumus.

(2) Finanšu un kapitāla tirgus komisija, piemērojot šā panta pirmajā daļā minētās sankcijas, ņem vērā Finanšu un kapitāla tirgus komisijas likuma 17.¹ panta pirmajā daļā minētos apstākļus.”

7. Papildināt 199. pantu pēc skaitļa “198.” ar vārdu un skaitli “un 198.¹”.

8. 201. pantā:

papildināt pantu pēc skaitļa “198.” ar skaitli “198.¹”;

papildināt pantu ar teikumu šādā redakcijā:

“Par šā likuma 198.¹ pantā minētajiem pārkāpumiem iekasēto soda naudu izlietošanu nosaka gadskārtējais valsts budžeta likums.”

9. Papildināt pārejas noteikumus ar 65. un 66. punktu šādā redakcijā:

“65. Kredītiestādes par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas prasību izpildi atbildīgo personu atbilstību šā likuma 24. un 25. panta prasībām nodrošina līdz 2017. gada 1. janvārim.

66. 2016. gadā soda naudas, kas iekasētas par darbībām, kuru rezultātā ir pārkāptas normatīvo aktu prasības attiecībā uz noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanu (tai skaitā par šā likuma 198.¹ pantā minētajiem pārkāpumiem), ar finanšu ministra rīkojumu tiek novirzītas apropriācijas palielināšanai valsts pamatbudžeta programmai “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem”, ja ir pieņemts Ministru kabineta lēmums un Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija piecu darbdienu laikā no attiecīgās informācijas saņemšanas dienas nav iebildusi pret apropriācijas palielinājumu.”

Likums Saeimā pieņemts 2016. gada 2. jūnijā.

Valsts prezidents **R. Vējonis**

Rīgā 2016. gada 17. jūnijā

236. Paziņojums

Daru zināmu, ka Saeima šā gada 16. jūnija sēdē nolēmusi piekrist likumā “Par valsts budžetu 2016. gadam” noteiktās apropriācijas pārdalei 56 924 *euro* apmērā no Finanšu ministrijas budžeta programmas 33.00.00 “Valsts ieņēmumu un muitas politikas nodrošināšana” uz Tieslietu ministrijas budžeta apakšprogrammu 04.01.00 “Ieslodzījuma vietas”, lai nodrošinātu piecu ierēdņu pārcelšanu no Valsts ieņēmumu dienesta uz Ieslodzījuma vietu pārvaldi.

Saeimas priekšsēdētāja I. Mūrniece

Rīgā 2016. gada 16. jūnijā

237. Paziņojums

Daru zināmu, ka Saeima šā gada 16. jūnija sēdē apstiprinājusi deputātu **Inesi Boķi** Centrālās zemes komisijas sastāvā.

Saeimas priekšsēdētāja I. Mūrniece

Rīgā 2016. gada 16. jūnijā

238. Paziņojums

Daru zināmu, ka Saeima šā gada 16. jūnija sēdē izteikusi uzticību veselības ministrei **Andai Čakšai**.

Saeimas priekšsēdētāja I. Mūrniece

Rīgā 2016. gada 16. jūnijā

239. Paziņojums

Daru zināmu, ka Saeima šā gada 16. jūnija sēdē nolēmusi, ņemot vērā Saeimas Ilgtspējīgas attīstības komisijas lēmumu “Par uzdevumiem, kas veicami, lai nodrošinātu Latvijas dabas resursu un publisko aktīvu ilgtspējīgu, efektīvu un racionālu apsaimniekošanu”, uzdot Ministru kabinetam:

1. Saskaņā ar Latvijas vidēja termiņa un ilgtermiņa attīstības plānošanas dokumentos ietvertajiem mērķiem par Latvijas zemes resursu potenciāla izmantošanu izstrādāt zemes politiku vidējam termiņam, kas veicinātu neizmanto to zemju novirzīšanu produktīvai, ekonomiski izdevīgai un ilgtspējīgai izmantošanai, sekmējot uz zinātnei balstītu vietējo resursu taupīgu izmantošanu, radot jaunus, tirgū pieprasītus konkurētspējīgus produktus, kas saražoti, izmantojot inovatīvas un modernas biotehnoloģijas, vienlaikus dodot pozitīvu ieguldījumu Latvijas siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas saistību izpildē un arī turpmāk nodrošinot Latvijas kā “zaļas” valsts tēla saglabāšanu. Zemes politikas mērķim ir jābūt šādam: balstoties uz katras nozares (lauksaimniecība, mežsaimniecība, zemes dzīles, purvi, vide) sociālekonomisko un ietekmes uz vidi izvērtējumu, ņemot vērā ilgtermiņa izaugsmes potenciālu, globālās tendences un klimata pārmaiņu riskus, kā arī citu attīstīto valstu pieredzi, veidot konstruktīvu ietvaru dialogam ar nozarēm par Latvijas ilgtermiņa interesēm atbilstošākajiem attīstības un zemes izmantošanas scenārijiem.
2. Nodrošināt Saeimas Ilgtspējīgas attīstības komisijas lēmumā “Par uzdevumiem, kas veicami, lai nodrošinātu Latvijas dabas resursu un publisko aktīvu ilgtspējīgu, efektīvu un racionālu apsaimniekošanu” izvirzīto uzdevumu izvērtēšanu.
3. Ne vēlāk kā līdz 2016. gada 15. decembrim informēt Saeimu par šajā lēmumā noteikto uzdevumu īstenošanas gaitu.
4. Ne vēlāk kā līdz 2017. gada 15. jūnijam informēt Saeimu un sabiedrību par šajā lēmumā noteikto uzdevumu izpildi un sasniegtajiem rezultātiem.

Saeimas priekšsēdētāja I. Mūrniece

Rīgā 2016. gada 16. jūnijā

240. Paziņojums

Daru zināmu, ka Saeima šā gada 16. jūnija sēdē atsaukusi deputātu **Valdi Kalnozolu** no Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas un ievēlējusi viņu Saeimas Ārlietu komisijā.

Saeimas priekšsēdētāja I. Mūrniece

Rīgā 2016. gada 16. jūnijā

241. Paziņojums

Daru zināmu, ka Saeima šā gada 16. jūnija sēdē apstiprinājusi **Askolda Kļaviņa** deputāta pilnvaras uz laiku, kamēr no Zaļo un Zemnieku savienības kandidātu saraksta Rīgas vēlēšanu apgabalā ievēlētie deputāti pilda ministru pienākumus.

Saeimas priekšsēdētāja I. Mūrniece

Rīgā 2016. gada 16. jūnijā

242. Paziņojums

Daru zināmu, ka Saeima šā gada 16. jūnija sēdē ievēlējusi deputātu **Askoldu Kļaviņu** Saeimas Eiropas lietu komisijā un Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisijā.

Saeimas priekšsēdētāja I. Mūrniece

Rīgā 2016. gada 16. jūnijā

243. Paziņojums

Daru zināmu, ka Saeima šā gada 16. jūnija sēdē atsaukusi **Janīnu Kursīti** no Centrālās zemes komisijas sastāva.

Saeimas priekšsēdētāja I. Mūrniece

Rīgā 2016. gada 16. jūnijā

244. Paziņojums

Daru zināmu, ka Saeima šā gada 16. jūnija sēdē saskaņā ar likuma “Latvijas Nacionālo bruņoto spēku piedalīšanās starptautiskajās operācijās” 1. panta pirmās daļas 2. punktu, otro daļu un 5. panta pirmo daļu pagarinājusi Latvijas Nacionālo bruņoto spēku karavīru dalību Apvienoto Nāciju Organizācijas daudzpusējā integrētajā stabilizācijas misijā Mali (MINUSMA) atbilstoši Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padomes rezolūcijai.

Saeimas priekšsēdētāja I. Mūrniece

Rīgā 2016. gada 16. jūnijā

245. Paziņojums

Daru zināmu, ka Saeima šā gada 16. jūnija sēdē nolēmusi, pamatojoties uz 10 496 Latvijas pilsoņu kolektīvo iesniegumu Saeimai “Par nekustamā īpašuma nodokļa atcelšanu vienīgajam īpašumam”, uzdot Ministru kabinetam sagatavot un līdz 2016. gada 1. oktobrim iesniegt Saeimai informatīvu ziņojumu par iespējām izdarīt grozījumus normatīvajos aktos, lai īstenotu principus, kas ļautu nekustamā īpašuma nodokli vienīgajam īpašumam nepiemērot vai arī piemērot vienoto samazināto procentu likmi no nekustamā īpašuma vērtības.

Saeimas priekšsēdētāja I. Mūrniece

Rīgā 2016. gada 16. jūnijā

246. Paziņojums

Daru zināmu, ka Saeima šā gada 16. jūnija sēdē ar 2016. gada 2. jūliju apstiprinājusi **Arvilu Sautiņu** par Latvijas Bankas padomes locekli.

Saeimas priekšsēdētāja I. Mūrniece

Rīgā 2016. gada 16. jūnijā

247. Paziņojums

Daru zināmu, ka Saeima šā gada 16. jūnija sēdē ar 2016. gada 2. jūliju apstiprinājusi **Aivaru Skopiņu** par Latvijas Bankas padomes locekli.

Saeimas priekšsēdētāja I. Mūrniece

Rīgā 2016. gada 16. jūnijā

248. Paziņojums

Daru zināmu, ka Saeima šā gada 16. jūnija sēdē atsaukusi deputātu **Edvardu Smiltēnu** no Centrālās zemes komisijas sastāva.

Saeimas priekšsēdētāja I. Mūrniece

Rīgā 2016. gada 16. jūnijā

249. Paziņojums

Daru zināmu, ka Saeima šā gada 16. jūnija sēdē apstiprinājusi deputāti **Laimdotu Straujumu** Centrālās zemes komisijas sastāvā.

Saeimas priekšsēdētāja I. Mūrniece

Rīgā 2016. gada 16. jūnijā

250. Paziņojums

Daru zināmu, ka Saeima šā gada 16. jūnija sēdē apstiprinājusi Valsts aizsardzības koncepciju.

Saeimas priekšsēdētāja I. Mūrniece

Rīgā 2016. gada 16. jūnijā

VALSTS AIZSARDZĪBAS KONCEPCIJA

SATURS

Ievads	3
1. Drošības vides raksturojums	3
2. Valsts aizsardzības vispārējie pamati	4
3. Valsts aizsardzības stratēģiskie principi	5
3.1. Valsts rīcībspēja un griba	5
3.1.1. Situācijas apzināšana un draudu identificēšana	5
3.1.2. Starpinstitūciju sadarbība	6
3.1.3. Pilsoniskās sabiedrības iesaiste valsts aizsardzībā	6
3.1.4. Informācijas telpa un kiberdrošība	7
3.2. Atturēšanas politika kā līdzeklis ārējo militāro draudu mazināšanā	7
3.2.1. NATO rīcībspēja un sabiedroto klātbūtne Latvijā	7
3.2.2. Nacionālās atturēšanas spējas	8
3.2.3. Stratēģisko partnerību stiprināšana	8
3.2.4. Dalība starptautiskajā drošības politikā	9
3.3. Valsts aizsardzības īstenošana un ārējā apdraudējuma pārvarēšana	10
3.3.1. Nacionālo aizsardzības spēju stiprināšana	10
3.3.2. NBS uzdevumi un spējas	10
3.3.3. Kolektīvā aizsardzība: mijiedarbība un iesaiste	11
3.3.4. Latvijas ieguldījums kolektīvajā drošībā	12
3.3.5. Valsts aizsardzībai nepieciešamie resursi	12
3.3.5.1. Aizsardzības budžets	12
3.3.5.2. Personāls	13
3.3.5.3. Militārā rūpniecība	13
4. Noslēguma jautājumi	14

Ievads

1. Valsts aizsardzības koncepcija ir politikas plānošanas dokuments, kas sagatavots, pamatojoties uz militāro draudu analīzi, un nosaka valsts militārās aizsardzības stratēģiskos mērķus, pamatprincipus, prioritātes un pasākumus miera, valsts apdraudējuma un kara laikā.

2. Valsts aizsardzības koncepcija ir izstrādāta saskaņā ar Nacionālās drošības likuma 29. pantu, un tās pamatā ir militāro draudu analīze. Valsts aizsardzības koncepcija ir sagatavota, ņemot vērā Latvijas ģeopolitisko situāciju, nacionālās drošības un ārpolitikas mērķus, kā arī Latvijas saistības Ziemeļatlantijas līguma organizācijā (turpmāk – NATO) un Eiropas Savienībā (turpmāk – ES).

3. Pamatojoties uz Valsts aizsardzības koncepciju, tiek īstenota valsts aizsardzības politika un plānoti konkrēti valsts aizsardzības politiskie un operacionālie pasākumi, to īstenošanai nepieciešamie resursi, Nacionālo bruņoto spēku (turpmāk – NBS) attīstība, nepieciešamā valsts varas un pārvaldes institūciju, pašvaldību, fizisko un juridisko personu gatavība un darbība miera, valsts apdraudējuma un kara laikā. Valsts aizsardzības pasākumu īstenošana tiek nodrošināta atbilstoši pieejamajiem resursiem, pildot likumos noteiktās NBS funkcijas un uzdevumus.

1. Drošības vides raksturojums

4. Pastāvošo starptautisko drošības vidi raksturo savstarpēja valstu atkarība, grūti prognozējamas vides izmaiņas un dažādā drošības izaicinājumu daba. Drošības izaicinājumi izriet gan no valstīm, gan nevalstiskajām organizācijām, kas izmanto gan konvencionālās, gan asimetriskās karadarbības elementus. Kopumā arvien spilgtāk sāk iezīmēties multipolāras pasaules veidošanās, kas agrāk vai vēlāk varētu novest pie izmaiņām esošajā starptautiskajā kārtībā.

5. Latvija kopā ar NATO un ES sabiedrotajiem ir saskārusies ar Eiropas drošības vides satricinājumu, ko radījusi Krievijas agresija Ukrainā. Mainot starptautiski atzītās robežas un neievērojot uzņemtās starptautiskās saistības, Krievija grauj pastāvošo starptautisko kārtību.

6. Lai nodrošinātu iekšējo stabilitāti un saliedētu sabiedrību, Krievija kultivē un rada ārēja apdraudējuma tēlu sabiedrībā, asociējot to ar NATO un ES valstīm. To apliecina arī 2015. gada 31. decembrī apstiprinātā Krievijas Nacionālās drošības stratēģija. Krievija īsteno militārās aktivitātes ārpus savas teritorijas, kā, piemēram, Sīrijā, un tas konfrontē ar NATO un ES interesēm.

7. Krievijas ārpolitika ir iekšpolitikas turpinājums. Līdzšinējā Krievijas politika apliecina, ka Krievija ir gatava sasniegt savus mērķus attiecībā uz kaimiņvalstīm, izmantojot visus līdzekļus, tai skaitā nevairoties no militāro līdzekļu izmantošanas savas ārpolitikas un drošības orientācijas izvēles uzspiešanā.

8. Latviju kā Baltijas jūras reģiona valsti vistiešāk ietekmē tas, kas notiek šai reģionā. Pretēji deklarētajām vērtībām un apņemšanām, kas izteiktas NATO un Krievijas attiecību pamatdokumentos, pēdējo gadu laikā Krievija mērķtiecīgi attīstījusi savu militāro infrastruktūru un demonstrējusi militāro spēku tiešā Latvijas pierobežā. Krievija tiecas uz savas militārās klātbūtnes palielināšanu Baltkrievijā, un tas palielina Krievijas rīcībspēju NATO austrumu pierobežā.

9. Pilnveidojot Krievijas bruņoto spēku ātrās reaģēšanas spējas, mobilitāti un kaujas gatavību, attīstot desanta un speciālo uzdevumu vienības, kā arī nodrošinot bruņotos spēkus ar modernizētu kaujas tehniku Baltijas valstu pierobežā, Krievija rada izaicinājumus Baltijas valstu aizsardzībai.

10. Tādējādi, ņemot vērā Krievijas iekšpolitisko notikumu dinamiku, pieaugošo militāro klātbūtni NATO pierobežā un demonstrēto vēlmi izmantot militāro spēku politisku mērķu sasniegšanai, šīs koncepcijas darbības laikā draudi Latvijas drošībai pieaug.

11. Drošības vidē arvien grūtāk saskatāma kļūst robeža starp miera stāvokli, krīzes periodu un kara laiku. Asimetriskās karadarbības elementi bieži vien ir grūti identificējami, bet pamatā tie ir vērsti uz valsts iekšēju novājināšanu, valsts politiskās pārvaldības diskreditāciju un ticības savai valstij graušanu. Suverēnu valstu ietekmēšanā tiek izmantoti dažādi “maigās” un “cietās” varas elementi, īstenojot, tā dēvēto, hibrīdkaru.

12. Jau kopš neatkarības atgūšanas Latvija ir saskārusies ar atsevišķiem asimetriskās karadarbības elementiem, kas pēdējo gadu laikā ir intensificējušies. Tiek identificēti arvien

pieaugošie, Krievijas īstenotie mēģinājumi ietekmēt Latvijas drošību, izmantojot dažādas ietekmes sviras. Mākslīgi koordinēta un vadīta komunikācija (propaganda), psiholoģiskā ietekme, uzbrukumi kibertelpā, enerģētikas nozares izmantošana politisku mērķu sasniegšanai, ekonomikas un uzņēmējdarbības vides ietekmēšana ar mākslīgu barjeru un aizliegumu palīdzību, ietekmes aģentu atbalstīšana un sabiedrības neapmierinātības veicināšana, ko pastiprina militārās aktivitātes Latvijas pierobežā, ir Krievijas īstenotās asimetriskās karadarbības elementi.

13. Krievijas retorika un militārās aktivitātes norāda uz Krievijas vēlmi graut uzticību NATO rīcībspējai un efektivitātei, kā arī sašķelt un vājināt NATO valstu vienotību, pozicionējot sevi kā alternatīvu drošības garantu pasaulē. Militāri Krievija attīsta un vingrina spējas, kas var tikt izmantotas, lai īstenotu neparedzētu militāru uzbrukumu Baltijas valstīm, atdalot tās no pārējās NATO teritorijas, un nepieļautu Ziemeļatlantijas līguma 5. panta īstenošanu, kā arī neļautu NATO nodrošināt pārsvaru jūrā un gaisā.

14. Ievērojamus drošības izaicinājumus rada pieaugoša nestabilitāte Eiropas kaimiņu reģionos, nelegālās migrācijas plūsmas, kā arī citi pārrobežu draudi, īpaši – terorisms. Teroristiskie grupējumi, piemēram, tādi kā DAESH (pašpasludinātā teroristiskā organizācija Islāma valsts Irākā un Levantē), rada nopietnus draudus drošībai plašākā Tuvo Austrumu reģionā, kā arī rada apdraudējumu sabiedrotajiem un partneriem visā pasaulē. Lai gan tas nerada tiešu militāru draudu Latvijai, tomēr pastāv apdraudējums NBS karavīru drošībai, piedaloties starptautiskajās militārajās misijās un operācijās. Terorisma radītais apdraudējums un migrācijas problēmas NATO un ES pieaug, tādēļ nepieciešama kopīga un koordinēta sabiedroto rīcība, stiprinot NATO un ES vienotību un solidaritāti.

15. Vienlaikus drošības izaicinājumus rada sabiedrībā joprojām jūtāmās ekonomiskās krīzes sekas. Tās veicinātā sociālā nevienlīdzība un iedzīvotāju skaita samazināšanās vairo Latvijas iekšējo un ārējo ievainojamību pret ārējiem draudiem.

2. Valsts aizsardzības vispārējie pamati

16. Valsts aizsardzības sistēmas mērķis ir valsts neatkarības un suverenitātes saglabāšana. Valsts neatkarība un suverenitāte ir iespējama ar visas sabiedrības iesaisti, valdības rīcībspēju un militāru spēku. Valsts aizsardzība ir visas sabiedrības, valsts institūciju un valsts aizsardzības sistēmas atbildība.

17. Latvijas tautas saliedētība, griba un apvienošanās kopīgam pretošanās mērķim ir neatņemama, vēsturiski izveidojusies Latvijas nacionālās identitātes un pilsoniskās pašapziņas izpausme, kas veido unikālu un stipru pamatu valsts aizsardzībai pret jebkāda veida agresoru.

18. Valsts uzdevums ir veidot tādu valsts aizsardzības sistēmu, lai nodrošinātu Latvijas kā valsts pastāvēšanu, savlaicīgi atturētu, novērstu vai, ja nepieciešams, pārvarētu apdraudējumu. Valsts varas rīcībspēja, efektīva tās funkcionēšana un nepārtrauktība sekmē šī uzdevuma izpildi. Valstij ir jāsekmē un jāorganizē valsts militārā aizsardzība, Latvijas tautas pilsoniskās apziņas stiprināšana, tieša, brīvprātīga un iespējami plaša iesaiste valsts aizsardzības nodrošināšanā. Ārējās agresijas gadījumā valsts izmanto un īsteno individuālās paš aizsardzības un kolektīvās aizsardzības tiesības un mehānismus saskaņā ar nacionālajos un starptautiskajos tiesību aktos un starptautiskajos līgumos noteiktajiem principiem un kārtību.

19. Valsts militārās aizsardzības pamatu veido NBS. NBS nodrošina valsts militāru aizsardzību, kā arī miera laikā sniedz atbalstu civilajai sabiedrībai un iesaistās citu uzdevumu veikšanā likumos un starptautiskajos līgumos noteiktajā kārtībā.

3. Valsts aizsardzības stratēģiskie principi

20. Valsts aizsardzība tiek īstenota pēc šādiem stratēģiskajiem principiem:

21. **Valsts rīcībspēja un griba.** Apstākļos, kad apdraudējums ir mainīgs un grūti prognozējams, ir jāveicina valsts varas rīcībspēja prognozēt un reaģēt uz potenciālajiem draudiem. Agrā brīdināšana un draudu identificēšana, informācijas apmaiņa un starpinstitūciju sadarbība ir spējas, lai nodrošinātu efektīvu lēmumu pieņemšanu. Sabiedrības vēlme iesaistīties valsts

aizsardzībā un Latvijas suverenitātes nosargāšanā apliecina, ka Latvija aizsargās tās neatkarību, ja tā tiks apdraudēta.

22. **Atturēšanas politika kā līdzeklis ārējo militāro draudu mazināšanai.** Valsts aizsardzības uzdevums ir atturēt pretinieku no nodoma lietot militāro spēku. Efektīva atturēšanas politika sastāv no pasākumu kopuma, kas apliecina, ka cena par iesaistīšanos militārā konfliktā pret Latviju būs augsta un neatsvērs potenciālos politiskos, ekonomiskos vai militāros ieguvumus. To nodrošina visu NATO valstu, tai skaitā Latvijas, individuālās un kolektīvās aizsardzības potenciāls un politiskā griba jeb apņemšanās sniegt savstarpēju palīdzību uzbrukuma gadījumā. Sabiedroto spēku klātbūtne Latvijā veicina atturēšanu.

23. **Valsts aizsardzības īstenošana un ārējo draudu pārvarēšana.** Valsts aizsardzība tiek īstenota saskaņā ar kolektīvo aizsardzību, pirmkārt, attīstot nacionālo noturību un militārās spējas pret ārējo draudu, otrkārt, turpinot integrāciju NATO operacionālajos un taktiskajos līmeņos, treškārt, izmantojot NATO valstu kolektīvo un individuālo militāro potenciālu. Neizbēgama militārā drauda gadījumā valsts aizsardzības sistēmai ir jāspēj īstenot aizsardzības pasākumus, organizējot un vadot militāro un civilo pretošanos, valsts varas nepārtrauktu funkcionēšanu un kritiskās infrastruktūras aizsardzību.

3.1. Valsts rīcībspēja un griba

3.1.1. SITUĀCIJAS APZINĀŠANA UN DRAUDU IDENTIFICĒŠANA

24. Ar valsts apdraudējuma pārvarēšanu saistīto valsts institūciju pienākums ir pastāvīgi apzināt, analizēt un spēt savlaicīgi identificēt ārējo draudu, dodot laiku reaģēt lēmumu pieņēmējiem. Valsts uzdevums ir stiprināt šo institūciju spējas identificēt ārējos draudus.

25. Liela varbūtība, ka Latvijai nāksies saskarties ne tikai ar mēģinājumiem lietot asimetriskās karadarbības elementus, bet arī ar militārās maldināšanas pasākumiem. Savlaicīgai draudu identificēšanai ir jāattīsta analītiskās spējas, lai apstrādātu lielu informācijas daudzumu un orientētos vidē, kur var tikt izplatīta nepatiesa, grūti pierādāma un pretrunīga informācija.

26. Izlūkošanas un pretizlūkošanas spējām un to tehniskajam nodrošinājumam ir jābūt tādām, lai lēmumu pieņēmējam būtu maksimāli plaša informācija par Latvijas teritorijā, īpaši pierobežā, notiekošo.

27. Papildus esošajiem sadarbības mehānismiem jāturpina pilnveidot izlūkinformācijas apmaiņu un rīcības koordināciju gan NATO, gan Baltijas valstu starpā.

28. Iepriekš apstiprināta rīcība apdraudējuma gadījumos samazina reaģēšanas laiku.

29. Valsts nodrošina iedzīvotāju informēšanu par iedzīvotāju rīcību militāro draudu gadījumā.

3.1.2. STARPINSTITŪCIJU SADARBĪBA

30. Valsts aizsardzības pasākumu īstenošana notiek, vienlaicīgi izmantojot gan civilos, gan militāros valsts un starptautiskos resursus, elastīgi nosakot atbildīgo institūciju atbilstoši apdraudējuma scenārijiem. Ministru kabineta noteiktajā kārtībā Aizsardzības ministrija noteiktā teritorijā un noteikta mērķa sasniegšanai var būt vadošā institūcija slēpta militāra apdraudējuma novēršanā miera laikā.

31. Valsts pārvaldes institūcijas ir atbildīgas par apdraudējuma identificēšanu un pārvarēšanu savā nozarē. Šī procesa koordināciju un vadību nodrošina Ministru kabinets.

32. Lai efektīvi reaģētu, nepieciešama visu valsts pārvaldes institūciju pastāvīga sadarbība un gatavība draudu novēršanai. Regulāra valdības līmeņa un atbildīgo institūciju amatpersonu krīzes vadības procesu vingrināšana nodrošina savlaicīgu reaģēšanu.

33. Efektīva informācijas apmaiņa un savlaicīga valsts vadības informēšana par iespējamo apdraudējumu ir priekšnosacījums sekmīgai valsts aizsardzībai.

34. Valsts ārējās robežas efektīva kontrole ir būtisks faktors gan agrās brīdināšanas, gan valsts aizsardzības nodrošināšanai. Tādēļ valsts ārējās sauszemes robežas pārvaldība jāveido kā integrēts civilo un militāro līdzekļu kopums ar integrētu komandvadību, savietojamām tehnoloģijām,

procedūrām un reaģēšanas spējām miera un valsts apdraudējuma laikā. Valsts robežsardzei, kas kara laikā nonāk NBS sastāvā, ir jābūt savietojamai ar NBS vienībām gan ekipējuma, gan apmācības, gan procedūru jomās.

3.1.3. PILSONISKĀS SABIEDRĪBAS IESAISTE VALSTS AIZSARDZĪBĀ

35. Lai stiprinātu valsts aizsardzību, ir jāveicina Latvijas tautas pašapziņa un vēlme aizsargāt savu valsti, radot tam labvēlīgus apstākļus. Latvija var sevi aizsargāt pat gadījumā, ja tai jāsaskaras ar militāru pārspēku. Visu nosaka tautas gribasspēks un pareizi izvēlēta militārā stratēģija. Latvijas ģeogrāfija ir piemērota tam, lai pretinieka rīcības brīvība būtu ierobežota, radot tam maksimālus zaudējumus.

36. Valsts aizsardzība ir beznosacījuma. Katra pilsoņa pienākums ir aizstāvēt valsti un aktīvi vai pasīvi pretoties agresoram.

37. Patriotismu veicina bruņoto spēku redzamība un klātbūtne visos Latvijas reģionos, militārās profesijas prestižs, uzticība NBS un informētība par valsts aizsardzību. NBS klātbūtne sabiedrībā tiek nodrošināta, sniedzot atbalstu civilajai sabiedrībai, piedaloties parādēs, sabiedriskos pasākumos un organizējot mācības apdzīvotās vietās.

38. Patriotismu sekmē jauniešu garīga un fiziska attīstība, kā arī Latvijas vēstures izpratne.

39. Zemessardze un Jaunsardze ir primārais instruments sabiedrības iesaistei valsts aizsardzībā. Plašu sabiedrības iesaisti nodrošina šo institūciju pieejamība un pievilcīgums.

40. Zemessardze ir lielākā un teritoriāli visplašāk pārstāvētā NBS struktūra. Zemessardze dod iespēju brīvprātīgi kalpot savai valstij, rūpējoties par tās drošību un aizsardzību. Zemessardzes integrācija NBS kopējā struktūrā ir uzskatāma par vienu no NBS attīstības plāna īstenošanas pamatelementiem, tādējādi nodrošinot resursu efektīvu personāla plānošanu.

41. Jaunsardzes mērķis ir līdz 2024. gadam iesaistīt 10% skolu jauniešu. Savukārt līdz 2018. gadam mērķis ir nodrošināt iespēju 6% skolu jauniešu vecumā no 10 līdz 21 gadam (aptuveni 9500 jauniešu) piedalīties Jaunsardzē.

42. Ir atjaunota rezerves karavīru apmācība, integrējot rezerves karavīrus pastāvīgajās NBS vienības kara laika struktūrās.

43. Valsts piedāvā apgūt valsts aizsardzības pamatus vispārizglītojošajās mācību iestādēs.

3.1.4. INFORMĀCIJAS TELPA UN KIBERDROŠĪBA

44. Informācijas telpa un informācijas tehnoloģijas ietekmē sabiedrības funkcionēšanu miera laikā, hibrīda un konvencionāla kara gadījumos.

45. Informatīvās telpas drošībai svarīga ir stratēģiskās komunikācijas spēju stiprināšana nozaru ministriju un valdības līmenī, kā arī efektīva starpnozaru koordinācija.

46. Latvijas interesēs ir, lai demokrātijas un brīvības normas netiek izmantotas, apzināti ietekmējot Latvijas sabiedrību, mazinot ticību Latvijas valstiskumam un Eiropas pamatvērtībām, kā arī iedzīvotāju vēlmi aizstāvēt Latvijas valsti. Tādēļ Latvijas informatīvajā telpā tiek nodrošināta Latvijas valstiskās identitātes un pamatvērtību aizsardzība un netiek pieļauta kara, naida, neiecietības kurināšana un Latvijas valstiskās pastāvēšanas pamatvērtību noliegums.

47. Krīzes vai kara situācijā valsts un privātā sektora informācijas un komunikācijas tehnoloģijas var tikt pakļautas kibernetiskiem uzbrukumiem. Tādēļ valsts mērķis ir nodrošināt, ka valsts pārvaldē un privātajā sektorā pastāv izpratne par apdraudējumiem un riskiem kibertelpā, ir spējas identificēt ļaunprātīgu rīcību un valstij ir tehniskie un cilvēku resursi, lai novērstu vai mazinātu naidīgas rīcības ietekmi. Valsts attīsta ciešu sadarbību starp valsts un privāto sektoru kibertelpas drošības un aizsardzības stiprināšanā, tai skaitā nodrošinot kritiskās infrastruktūras aizsardzību. Lai stiprinātu informācijas un komunikācijas tehnoloģiju drošību un veicinātu sistēmu veidotāju un turētāju atbildību, iesaistot plašāku sabiedrību, tiks ieviesta atbildīga ievainojamību atklāšanas politika.

48. Krīzes un kara laikā valdība nodrošina informācijas un kibertelpas aizsardzību, izmantojot aktīvus un pasīvus aizsardzības pasākumus, lai nepieļautu iedzīvotāju ārēju ietekmēšanu un valdības rīcības paralizēšanu.

49. Lai veicinātu izpratni un sniegtu atbalstu moderno apdraudējumu situācijās, tiek veidotas speciālas vienības un nodrošināta apmācība kiberaizsardzības jautājumos gan Zemessardzē, gan Jaunsardzē.

3.2. Atturēšanas politika kā līdzeklis ārējo militāro draudu mazināšanā

3.2.1. NATO RĪCĪBSPĒJA UN SABIEDROTO KLĀTBŪTNE LATVIJĀ

50. NATO kolektīvās aizsardzības princips un spējas, ko sabiedrotie uztur kolektīvi un individuāli, nodrošina agresora atturēšanu. Latvijas interesēs ir stipra un solidāra NATO pastāvēšana.

51. Atturēšanu pastiprina sabiedroto spēku klātbūtne Latvijā, to apjoms ir atkarīgs no abpusējas solidaritātes ar sabiedrotajiem, t.sk. no Latvijas pienesuma.

52. Efektīva alianses kodolieroču, pretraķešu aizsardzības un konvencionālo ieroču kombinācija ir pamats alianses rīcībspējai un atturēšanas garant. Latvijas interesēs ir sekmēt alianses kodolarsenāla saglabāšanu NATO rīcībā tik ilgi, kamēr pasaulē pastāv kodolieroči, kā arī veicināt alianses kodolieroču pašreizējā izvietojuma Eiropā saglabāšanu.

53. Pretraķešu aizsardzības vairoga izveide Eiropā ir pienesums alianses aizsardzības potenciāla stiprināšanai, kas jāturpina pielāgot drošības situācijas attīstībai.

54. Ticamu un efektīvu alianses atturēšanas politiku veicina alianses spēja reaģēt uz augošo apdraudējumu, pieņemot savlaicīgus lēmumus jau Ziemeļatlantijas līguma 4. panta ietvaros, kas paredz, ka NATO kopīgi apspriedīsies jebkurā brīdī, kad vien, pēc jebkuras NATO dalībvalsts uzskatiem, būs apdraudēta jebkuras dalībvalsts teritoriālā integritāte, politiskā neatkarība vai drošība.

55. NATO Reaģēšanas spēki un Sevišķi ātras reaģēšanas grupējums ir NATO primārais reaģēšanas instruments krīžu gadījumos, kas jāizmanto arī miera laikā atturēšanas nolūkos. Latvijas interesēs ir padarīt NATO lēmumu pieņemšanas mehānismu pēc iespējas efektīvāku, paredzot savlaicīgu spēku pārgrupēšanu, skaidru deklaratīvu politiku, kā arī attiecīgi definētas NATO spēku augstākā virspavēlnieka Eiropā tiesības.

56. Latvijas interesēs ir panākt ilgtermiņa risinājumu sabiedroto nozīmīgai militārajai klātbūtnei Latvijā. Atturēšanu sekmē pastāvīga (rotējoša) alianses spēku klātbūtne uz sauszemes, jūrā un gaisa telpā, centralizēti koordinējot militāro mācību un vingrinājumu ciklu un izvēršot kaujas un kaujas atbalsta spējas, kā arī attīstīta nepieciešamā militārā infrastruktūra sabiedroto spēku mācību un kaujas ekipējuma izvietojumam.

57. NATO gaisa telpas patrulēšanas misija Baltijas valstīs veicina Baltijas gaisa telpas aizsardzību. Sabiedroto dalība NATO gaisa telpas patrulēšanas misijā ir NATO klātbūtnes un solidaritātes apliecinājums.

58. Latvijas interesēs ir veicināt NATO institūciju un komandvadības elementu izveidi Latvijā, jo tas sekmē gan Latvijas tālāku integrāciju NATO, gan demonstrē sabiedroto klātbūtni. NATO komandcentra izveide Latvijā (NATO spēku integrācijas vienība) ļauj koordinēt un sniegt praktisku atbalstu NATO kaujas formējumu darbībai reģionā militāro mācību vai operāciju gadījumā.

59. NATO Izcilības centrs stratēģiskās komunikācijas jautājumos stiprina alianses un Latvijas noturību pret izaicinājumiem, ko rada asimetriskās karadarbības apdraudējumi. Tā darbība Latvijā ir apliecinājums NATO klātbūtnei un Latvijas ieguldījumam aliansē.

3.2.2. NACIONĀLĀS ATTURĒŠANAS SPĒJAS

60. Valsts nodrošina augstas gatavības spēku uzturēšanu miera laikā ar spēju maksimāli ātri palielināt šo spēku apjomu līdz līmenim, kas nepieciešams atturēšanas vai karadarbības veikšanai. Spēku gatavība tiek veicināta, organizējot dažāda līmeņa kaujas gatavības pārbaudes un mācības, vingrinot krīzes vadības procedūras, pilnveidojot vienību un NBS komandvadības reaģēšanas spējas.

61. NBS komandvadībai ir jāspēj darboties režīmā, kad katrs vienības un apakšvienības komandieris ir spējīgs pastāvīgi izvērtēt taktisko situāciju un izvēlēties labāko operacionālo risinājumu. Vienībām jāspēj veikt kaujas darbības autonomi, nodrošinot pretinieka kavēšanu, rīcībspējas ierobežošanu un pretinieka plānu izjaukšanu.

62. Zemessardzes vienību pārgrupēšana, ieroču glabāšanas decentralizācija un savietojamība ar NBS regulārajām vienībām stiprina atturēšanas spējas. Valsts atbildīga darba attiecību politika, tai skaitā darba devēju elastīga pieeja Zemessardzes apmācību atbalstīšanā un iespēja valsts pārvaldē strādājošajiem zemessargiem un rezerves karavīriem apmeklēt apmaksātas mācības darba laikā, veicina Zemessardzes kaujas spējas.

3.2.3. STRATĒGISKO PARTNERĪBU STIPRINĀŠANA

63. Latvijas stratēģiskais sadarbības partneris ir ASV, ar kuru atbalstu tiek stiprināta valsts drošība un aizsardzība. Latvijas mērķis ir veicināt ASV izpratni par Latvijas ģeopolitiskajiem izaicinājumiem, politisko gribu aizstāvēt Latviju kolektīvās aizsardzības ietvaros un panākt ASV militāro klātbūtni Latvijā.

64. Lai nodrošinātu ASV atbalstu Latvijas drošības interesēm, sadarbība ar ASV notiek izpildvaras, lēmējvaras un militārā līmenī. Papildus sadarbībai valstiskā līmenī ciešāka sadarbība ar ASV nevalstiskajām organizācijām veicina Latvijas drošības interešu pārstāvību ASV.

65. Lai panāktu efektīvāku ASV iesaisti drošības stiprināšanā, ar aizsardzības iepirkumu palīdzību jāattīsta militāri industriālā sadarbība, kā arī jādemonstrē solidaritāte ar ASV, piedaloties ASV vadītajās militārajās operācijās un attīstot savstarpējo militāro savietojamību ar ASV.

66. Baltijas valstu sadarbības mērķis ir tālāka militāra integrācija, lai sinhronizēti un koordinēti stātos pretim drošības izaicinājumiem. Tas prasa savstarpēju paļaušanos un uzticību, kopīgu spēku komandvadības elementu veidošanu, koordinētu attīstību un savstarpēju savietojamību. Kopējie drošības izaicinājumi rada nepieciešamību pēc koordinētas Baltijas valstu un Polijas aizsardzības politikas.

67. Lielbritānijas kā spēcīgas Eiropas Ziemeļu reģiona militārās lielvaras un kodolvalsts izpratne par drošības izaicinājumiem reģionā atbilst Latvijas aizsardzības politikas interesēm. Tālāka sadarbība ar Lielbritāniju nodrošina Latvijai papildu drošības garantijas un sekmē valsts aizsardzības spējas.

68. Latvijas interesēs ir cieša sadarbība ar Ziemeļeiropas valstīm, lai stiprinātu kopējo Baltijas jūras reģiona drošību. Sadarbība izpaužas kā informācijas apmaiņa, vienota izpratne par drošības izaicinājumiem un kopīgu spēju projektu un aktivitāšu īstenošana.

69. Latvijas drošību stiprina tādu valstu kā Vācijas un Francijas vēlme iesaistīties Latvijas aizsardzības pasākumos. Tādēļ Latvijas interesēs ir ciešāka sadarbība ar šīm valstīm.

3.2.4. DALĪBA STARPTAUTISKAJĀ DROŠĪBAS POLITIKĀ

70. Latvijas drošības politikas mērķis ir tālāka integrācija un savu interešu aizstāvēšana starptautiskajās organizācijās. Valsts drošību veicinošs faktors ir atbildīga starptautisko saistību uzņemšanās un to ievērošana. Visaptveroša starptautiskā sadarbība ir papildu instruments valsts aizsardzības interešu aizstāvēšanā.

71. NATO ir Latvijas drošības garants, kurā Latvija īsteno drošības un aizsardzības politikas intereses, sniedzot ieguldījumu kolektīvās aizsardzības stiprināšanā, starptautisko krīžu risināšanā un drošības veicināšanā sadarbībā ar sabiedrotajiem un partneriem.

72. ES spēks ir nemilitāro instrumentu kopumā, kas veicina Latvijas spējas stāties pretim nemilitārajam apdraudējumam. Sabalansēta šo instrumentu izmantošana, visaptveroša lielākās daļas ES institūciju iesaiste drošības un aizsardzības jautājumu risināšanā ir priekšnosacījums asimetriskās karadarbības elementu apkarošanai, t.sk. iekšējās drošības un mediju telpas stiprināšanai.

73. Eiropas Drošības un sadarbības organizācija (turpmāk – EDSO) sniedz pienesumu krīžu noregulēšanā, kā arī veicina caurskatāmību militārās plānošanas un bruņojuma kontroles

jautājumos. EDSO deklarēto principu ievērošana ir priekšnoteikums, lai panāktu stabilu un paredzamu drošības situāciju Eiropā.

74. Apvienoto Nāciju Organizācija paver iespēju sniegt ieguldījumu globālu drošības izaicinājumu risināšanā, tādējādi vairojot Latvijas kā drošības veicinātājas tēlu.

75. Latvijas izpratne un iesaiste kopīgo NATO un ES aktuālo jautājumu risināšanā, t.sk. tādu, kas, iespējams, tieši neskar Latvijas drošību, veicina kopējo solidaritāti un nodrošina vienotību starp sabiedrotajiem.

76. Latvijas interesēs ir demokrātisku un uz labas pārvaldības principiem balstītu valstu attīstība Eiropā un tās kaimiņos, līdz ar to Latvija turpinās atbalstīt to valstu centienus, kuras ir ceļā uz eiroatlantisko integrāciju.

3.3. Valsts aizsardzības īstenošana un ārējā apdraudējuma pārvarēšana

3.3.1. NACIONĀLO AIZSARDZĪBAS SPĒJU STIPRINĀŠANA

77. Karadarbības gadījumā NBS nodrošina valsts aizsardzību, iesaistot visus valstī pieejamos līdzekļus normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Valsts aizsardzības sistēmai ir jāspēj operatīvi reaģēt un kolektīvās aizsardzības ietvaros nodrošināt apdraudējuma pārvarēšanu un novēršanu.

78. Situācijā, kad robeža starp miera un kara laiku ir grūti nošķirama, ir nepieciešama visu valsts militārās aizsardzības instrumentu un resursu gatavība ātri pāriet no ikdienas režīma uzdevumu izpildes uz krīzes un kara laika uzdevumu risināšanu.

79. Valsts aizsardzības sistēmai ir jāspēj efektīvi reaģēt uz iespējamu negaidītu vai ierobežota brīdinājuma laika uzbrukumu un jāspēj pretoties agresijai konflikta sākotnējā fāzē. Sabiedroto spēku klātbūtne veicina spēju pretoties un uzņemt papildus NATO un sabiedroto spēkus.

80. Valsts augstāko amatpersonu lēmumu pieņemšanas efektivitāte un reaģēšanas ātrums, novēršot sākotnējos draudu avotus, kā arī reaģējot uz negaidītu ārēju militāru uzbrukumu, var būt izšķiroši Latvijas valstiskuma saglabāšanai. Tādēļ valsts augstākās amatpersonas tiek nodrošinātas ar nepieciešamajiem sakaru un citiem līdzekļiem. Turklāt regulāri jāpilnveido amatpersonu zināšanas par krīzes vadības procedūrām, lai nekavējoties panāktu nepieciešamo lēmumu pieņemšanu.

81. Vienlaicīgi NBS komandiera pienākums ir ārēja apdraudējuma gadījumā īstenot militāras aizsardzības pasākumus, pat tad – ja augstākā valsts vadība ir kavēta pieņemt attiecīgus lēmumus.

82. Iekšējās nekārtības, nemieri, kas tiek vadīti vai organizēti no ārpuses, izmantojot asimetriskās metodes, specvienības un izlūkdienestus, ir jāskata kā slēptais un nepieteiktais karš. Šādās situācijās lēmumi par apdraudējuma pārvarēšanu jāpieņem nekavējoties, primāri vēršoties pret specvienību un izlūkdienestu aktivitātēm.

83. Bruņota konflikta vai kara gadījumā valsts militāro aizsardzību veic Aizsardzības ministrija un NBS, bet valsts civilās aizsardzības sistēma nodrošina atbalstu NBS. Lai stiprinātu valsts kopējo aizsardzību, ir nepieciešams noteikt Ieslodzījuma vietu pārvaldes lomu un vietu kopējā valsts aizsardzības politikā.

3.3.2. NBS UZDEVUMI UN SPĒJAS

84. Lai nodrošinātu pašreizējā draudu situācijā un normatīvajos aktos noteikto NBS uzdevumu izpildi, nepieciešams attīstīt šādas NBS militārās spējas:

- spēja ātri reaģēt, novērst un lokalizēt iespējamo apdraudējumu maksimāli tuvu tā izcelsmes zonai, efektīvi organizējot un plānojot miera laika struktūru, vienību ģeogrāfisko izvietojumu un uzdevumus;
- militāro komandvadības, komunikāciju un informācijas tehnoloģiju sistēmu droša un nepieciešamības gadījumā decentralizēta darbība, kā arī to funkcionēšanas nepārtrauktība jebkuros apstākļos, t.sk. intensīvas elektroniskās karadarbības apstākļos;
- spēja intensīvi un efektīvi pretdarboties pretiniekam ar augstas kaujasspējas apbruņojumu un tehnoloģijām, prioritāri garantējot NBS sauszemes komponentes

pilna spektra operacionālo rīcībspēju (kaujas, kaujas atbalsta un kaujas nodrošinājuma) un aizsardzību, īpašu uzmanību pievēršot efektīvu izlūkošanas, pretgaisa aizsardzības, prettanku, taktiskās mobilitātes un pret-mobilitātes spēju nodrošināšanai;

- spēja pretdarboties pretiniekam konvencionāli un asimetriski, tai skaitā neitralizēt pretinieka asimetrisko karadarbību, speciālās un desanta operācijas. Šī uzdevuma izpildes ietvaros NBS nodrošina pretinieka militāras iniciatīvas un darbības efektīvu bloķēšanu, demoralizē pretinieku un nodara maksimāli iespējamu postījumu tā kaujas spējām;
- garantēta uzņemošas valsts atbalsta infrastruktūras un pieejas ceļu pieejamība, drošība un aizsardzība jebkuros apstākļos;
- aizsardzības ministra tiesības autorizēt infrastruktūras objektu iznīcināšanu, ja to prasa NBS operacionālā nepieciešamība;
- spēja izvērst militāru pastiprinājumu robežas kontroles un aizsardzības nodrošināšanai, īpaši vēršoties pret specoperācijām un ieroču nelikumīgu tranzītu pāri valsts robežām valsts apdraudējuma gadījumā;
- augsta militāra savietojamība, integrācijas un sadarbības spēja ar NATO sabiedroto spēku struktūrām un kaujas struktūrām vienotai operacionālajai darbībai;
- stratēģiskās komunikācijas spēju pieejamība, gan nodrošinot valsts aizsardzībai kritiski nepieciešamās informācijas pieejamību sabiedrībai, gan aizsargājot valsts informatīvo telpu miera un kara gadījumā.

85. Ņemot vērā izvirzītos uzdevumus un militāro spēju prasības, NBS operacionālo spēju kodols ir sauszemes spēku, t.sk. Zemessardzes, komponente un Speciālo uzdevumu vienība, agrās brīdināšanas spējas, gaisa telpas novērošana un pretgaisa aizsardzība. Šo vienību un spēju attīstība ir prioritāte NBS resursu plānošanā. Pārējo spēju attīstība ir cieši saistīta ar atbalsta sniegšanu sauszemes operācijām un uzņemošas valsts atbalsta spēju nodrošināšanu.

86. Krīzes gadījumā būtiska ir apgādes sistēmas atbilstība NBS vajadzībām jebkuros apdraudējuma apstākļos, nodrošinot vienību decentralizētu darbību. NBS veido nepieciešamās materiāltehnisko līdzekļu, munīcijas un degvielas rezerves, lai nodrošinātu vienību apgādi krīzes un kara laikā.

3.3.3. KOLEKTĪVĀ AIZSARDZĪBA: MIJIEDARBĪBA UN IESAISTE

87. Latvijas valsts aizsardzības stūrakmens ir NATO kolektīvas aizsardzības sistēma, kas nodrošina, ka uzbrukums Latvijai tiek uzskatīts par uzbrukumu visai aliansei. Latvija kolektīvās aizsardzības ietvaros sagaida NATO un sabiedroto individuālo atbalstu.

88. Latvija ir atbildīga par nepieciešamo valsts atbalsta nodrošināšanu sabiedroto spēku uzņemšanai miera un kara laikā. Sabiedroto spēku uzņemšanu nodrošina nepieciešamās infrastruktūras attīstība un pilnveidota savstarpējā spēju savietojamība starp nacionālajiem un sabiedroto bruņotajiem spēkiem.

89. Sniedzot ieguldījumu infrastruktūras attīstībā, koordinējot un nodrošinot sabiedroto spēku klātbūtni Latvijā, NATO papildina un pilnveido spējas uzņemt NATO un sabiedroto vienības Latvijas teritorijā.

90. Iepriekš noteikti nosacījumi par Latvijas teritorijā izvietoto sabiedroto spēku iesaisti uzbrukuma gadījumā, noteikta un pārbaudīta komandķēde starp nacionālajiem un sabiedroto spēkiem, iepriekš plānota, saskaņota un autorizēta nacionālo un sabiedroto bruņoto spēku rīcība ir priekšnosacījumi sekmīgai sabiedroto spēku uzņemšanai Latvijas teritorijā.

91. Latvijai jānodrošina nepieciešamais atbalsts sabiedroto spēku izvēršanai valsts teritorijā krīzes gadījumā, t.sk. nepieciešamās teritorijas spēku izvietošana un tautsaimniecības atbalsts ienākošo spēku uzturēšanai.

3.3.4. LATVIJAS IEGULDĪJUMS KOLEKTĪVAJĀ DROŠĪBĀ

92. Ņemot vērā stratēģiskās drošības vides izmaiņas, nozīmi iegūst sabiedroto vienotība, solidaritāte un gatavība kolektīvas aizsardzības saistību īstenošanai, nekavējoties reaģējot uz jebkura veida apdraudējumu.

93. Uzbrukuma gadījumā pret NATO dalībvalsti Latvija sniedz nepieciešamo atbalstu, iesaistoties karadarbībā ar tai pieejamajiem līdzekļiem. NBS kaujas spēju attīstībā tiek ievērotas NATO militāro spēju attīstības vadlīnijas un prasības.

94. Latvijas interesēs ir veicināt NATO reaģēšanas spējas un sabiedroto spēku savietojamību, tādēļ jau kopš iestāšanās aliansē Latvija aktīvi piedalās NATO reaģēšanas spēkos, kas ir sākotnējie spēki krīžu risināšanā un kolektīvās aizsardzības nodrošināšanas operācijās.

95. Latvija veicina NBS vienību izvēršanas spēju attīstību atbilstoši NATO kopīgajai politikai, tai skaitā piedaloties Sevišķi ātras reaģēšanas spēku grupējumā atbilstoši dažu dienu augstākās gatavības standartiem. NBS jāuztur gatavība piedalīties NATO vadītajās pilna kaujas spektra operācijās ar kājnieku bataljona kaujas grupu līdz sešiem mēnešiem bez rotācijas vai arī apakšvienībām, kas nepārsniedz divas kājnieku rotas, vai līdzvērtīga lieluma specializētajām apakšvienībām uz laiku līdz sešiem mēnešiem ar rotāciju. NBS jūras spēku flotilei jānodrošina gatavība piedalīties NATO augstas gatavības spēku pretmīnu cīņas operācijās. Latvija plāno regulāru iesaistišanos arī ES kaujas grupās.

96. Latvijas saistību izpilde un iesaiste citos reģionos ārpus valsts teritorijas ir atkarīga no valsts apdraudējuma līmeņa, iespējam konkrētajā apdraudējuma situācijā, kā arī spējam un resursiem, kas paliktu valsts aizsardzības vajadzībām, t.sk. izvērtējot sabiedroto klātbūtnes faktoru.

97. Latvija piedalās kopīgos kolektīvās aizsardzības spēju projektos, kas nodrošina visām valstīm kopīgi izmantojamus aizsardzības instrumentus.

98. Būtisks kolektīvās aizsardzības sistēmas elements ir savstarpējā sabiedroto spēku savietojamība, kas tiek attīstīta ar dažādu starptautisko mācību un vingrinājumu palīdzību. Latvija aktīvi piedalās militārajās mācībās, kas notiek ārpus Latvijas teritorijas.

99. Latvija deleģē pārstāvjus NATO struktūrās visos līmeņos, lai stiprinātu aliansi un pārstāvētu Latvijas intereses.

100. Latvijas ieguldījums veicina NATO kopējā finansējuma izmantošanu alianses izvēršamo spēju attīstībai, efektīvai NATO krīžu reaģēšanas sistēmas darbībai, spējai laicīgi identificēt un prognozēt iespējamo apdraudējumu. Latvijai ir būtiski nodrošināt NATO infrastruktūras attīstību tās teritorijā.

3.3.5. VALSTS AIZSARDZĪBAI NEPIECIEŠAMIE RESURSI

101. Valsts institūcijām, veicot valsts aizsardzības un drošības funkcijas miera, valsts apdraudējuma un kara laikā, ir jāplāno resursi institūcijām noteikto funkciju īstenošanai.

3.3.5.1. AIZSARDZĪBAS BUDŽETS

102. Valsts aizsardzības spēju attīstības priekšnoteikums ir atbilstoša aizsardzības finansējuma nodrošināšana. Spēja ieguldīt aizsardzībā liecina ne tikai par starptautisko saistību izpildi, bet arī demonstrē valsts spēju uzņemties atbildību par valsts aizsardzību atbilstoši draudu līmenim.

103. Saskaņā ar likumu "Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2016., 2017. un 2018. gadam" Aizsardzības ministrijas budžeta izdevumu apstiprinātais pieaugums 2016. gadā sasniedz 1,4 % no iekšzemes kopprodukta un 2017. gadā – 1,7% no iekšzemes kopprodukta. Latvijas aizsardzības izdevumu apstiprinātais palielinājums līdz 2018. gadam ir 2 % no iekšzemes kopprodukta. Latvija ir apņēmusies šo finansējuma apjomu saglabāt turpmākajos gados. Atbilstoši NATO definīcijai šie resursi var tikt izmantoti vienīgi aizsardzības vajadzībām. Latvijai jāpieturas pie sabalansētas aizsardzības izdevumu struktūras, attiecīgi atvēlot mazāk nekā 50 % personāla un administratīvajiem izdevumiem, 30 % – uzturēšanas izdevumiem un vismaz 20 % – jauna ekipējuma iegādei.

3.3.5.2. PERSONĀLS

104. Lai spētu pildīt noteiktos valsts aizsardzības uzdevumus, nepieciešams palielināt NBS skaitlisko sastāvu, kas primāri vērsti uz NBS operacionālo spēju stiprināšanu. NBS struktūra balstās uz kaujas vienībām un to darbībai nepieciešamajiem kaujas atbalsta, kaujas nodrošinājuma un vadības elementiem. NBS miera laikā uztur 17500 militāri sagatavotus karavīrus, tai skaitā 6500 profesionālā dienesta karavīrus, 8000 zemessargus un 3000 rezerves karavīrus.

105. Savukārt NBS struktūras operacionālās komponentes stiprināšana prasa būtiski uzlabot rekrutēšanas kapacitāti, ieviest elastīgākus atlases kritērijus un pielāgot profesionālo karavīru apmācību programmas, ņemot vērā demogrāfiskās un fiziskās sagatavotības tendences Latvijā. Īpaši svarīgi sekmēt Jaunsardzes kustības tālāku attīstību, veicinot Jaunsardzes popularitāti jauniešu vidū, kā arī stiprinot motivāciju un nodrošinot dažādas iespējas turpināt jauniešu un arī plašākas sabiedrības iesaisti valsts aizsardzībā – piedaloties militārās apmācībasursos, nometnēs, stājoties Zemessardzes rindās vai dienestā NBS.

106. Nepieciešams nodrošināt Zemessardzes apmācības, piedāvājot elastīgu un pievilcīgu iesaistes sistēmu. Darba devēju izpratne par zemessargu apmācību nepieciešamību, nodrošinot darbiniekiem draudzīgākus darbalaika nosacījumus valsts aizsardzības pienākumu izpildes laikā, nodrošina zemessargu pilnvērtīgu apmācību.

107. Veicinot NBS struktūras ilgtspēju un kapacitāti, tiek stiprināta kvalificētu un pieredzējušu speciālistu motivācija un saglabāšana dienestā NBS. Šai sakarā ir jāveic karavīru sociālo garantiju sistēmas paplašināšana, kā arī jāuzlabo tās sasaiste ar personāla karjeras un profesionālās izaugsmes kritērijiem, balstoties uz militārajam dienestam nepieciešamo zināšanu, operacionālās pieredzes un kvalifikācijas līmeni. Analogiski pasākumi ir arī jāveic attiecībā uz Iekšlietu ministrijas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm, lai novērstu krasi atšķirīgās motivācijas sistēmas aizsardzības un iekšlietu dienestos, kas varētu novest pie iekšējās drošības vājināšanās un nepamatotas konkurences radīšanas.

108. Lai veicinātu valsts aizsardzību, nepieciešams pilnveidot mobilizācijas sistēmu, risinot gan personāla mobilizācijas un NBS sastāvā iekļaujamā personāla tiesiskā statusa jautājumus, gan nodrošinot NBS nepieciešamo tautsaimniecības resursu pieejamību valsts apdraudējuma gadījumā. Svarīgi nodrošināt valsts kontroli pār kritisko infrastruktūru, īpaši – komunikāciju jomā, valsts apdraudējuma situācijā. Aizsardzības ministrijai būtu prioritāra loma mobilizēto resursu izmantošanā krīzes un kara gadījumā.

3.3.5.3. MILITĀRĀ RŪPNIECĪBA

109. Ņemot vērā Latvijas ģeogrāfisko situāciju, Latvijai nepieciešams turpināt attīstīt konkurētspējīgu militāro rūpniecību, kas krīzes apstākļos samazinātu valsts atkarību no citu valstu munīcijas un ekipējuma piegādēm, ļaujot autonomi nodrošināt valsts aizsardzības minimālās prasības. Tādējādi vietējās industrijas attīstība sniedz ieguldījumu valsts aizsardzības militāri operacionālo vajadzību nodrošināšanā.

110. Nepieciešams izmantot vietējo zinātniski pētniecisko bāzi NBS spēju attīstībai, uzņemoties iespējamus riskus, kas var rasties pētnieciskajā procesā un tehnoloģiju, ražošanas ieviešanā.

4. Noslēguma jautājumi

111. Aizsardzības budžets līdz 2018. gadam tiks plānots atbilstoši Ministru kabineta atbalstītajam paātrinātajam aizsardzības budžeta palielinājumam, līdz 2018. gadam sasniedzot 2% no iekšzemes kopprodukta. Aizsardzības ministrija Valsts aizsardzības koncepciju īstenošai tai piešķirto valsts budžeta līdzekļu ietvaros.

112. NBS attīstības plāns un šī koncepcija ir pamats vidēja termiņa plānošanas dokumentu izstrādē, tostarp aizsardzības ministra izdotajām vadlīnijām valsts aizsardzības sistēmas attīstībai un nākamā gada budžeta plānošanai.

113. NBS attīstības plānošanas procesam ir jānodrošina koncepcijas īstenošanas pēctecība. Šī procesa ietvaros ir būtiski identificēt kritiskās NBS spējas valsts aizsardzības pamatuzdevumu izpildei.

114. Valsts aizsardzības koncepcijas ieviešanu nodrošina valsts institūcijas atbilstoši savai kompetencei un normatīvajos aktos noteiktajiem uzdevumiem.

115. Aizsardzības ministrs, pamatojoties uz koncepciju, izdod vadlīnijas NBS komandierim par galvenajiem principiem valsts aizsardzības operatīvā darba plānošanai.

116. Saskaņā ar Nacionālās drošības likumu Saeima Valsts aizsardzības koncepciju apstiprina ne retāk kā reizi katrā sasaukumā līdz savas darbības otrā gada 1. oktobrim.